

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.
A SZABADELVÖPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hettón, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.

Egész évre . . . 10 frt.
Félévre . . . 5 frt.
Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.
Egy órára . . . 1 frt.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban
Kutasi Imre nyomdájában, aztán
Telegráf K. Lajos és ifj. Csáthy Károly
könyvkereskedéseiben, vidéken a posta-
hivatalokban.

Hirdetési díj:
öt hasabos petitor 6 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelent hirdetéseknek leengedés történik. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sorra 20 kr. Kisebbségi szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetések a szerkesztőségben és kiadói irodában.

Az előfizetési s hirdetési pénzek a kiadóhivatalba, a lap az elemi részbe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába cselezdöttes, Fried-ház 19. sz. alatt cselezendők.

Ferencz Károly főherczeg

† 1878. márcz. 8.

Főlséges uralkodó királyunkat és fenséges családját gyászos csapás érte. Az ősz, általában szerette tisztelt Ferencz Károly főhg. királyunk édes atyja, élte 76-ik évében, néhány napig tartott heveny végbélbetegség következtében, a halotti szentségek ajtatos fölvétele után f. é. márcz. 8-kán d. u. 1 óra körül Bécsben elhunyt.

Betegsége csak néhány napig tartott. Farsang utolsó napján már jobban volt és az utolsó udvari bál aggodalom nélkül megtartatható. — A Duschek, Bamberger, Diétel bécsi egyetemi tanárok és Bielka cs. k. udvari orvos által márcz. 7-én este kiadott orvosi nyilatkozat értelmében az agg főherczeg állapota nem volt életveszélyes, sőt a rákövetkező éjjel jóteknony álomba is merült. Annál megdöbbentőbb volt tehát a gyöngyöden ítélt beteg hirteleni elhalálozásáról tegnap érkezett távirat, — mely a legáltalánosabb részvételt keltette. A mely percztől a főherczeg állapota rosszabbra fordult, ő felsége a király többé atyja körögyától el nem távozott. Rudolf trónörökös, ki a német csász. udvarnál volt látogatáson, — sürgőnyileg hívták vissza Bécsbe; azonban, minthogy Ferencz Károly főherczeg már d. u. 1 órakor múlt ki, Rudolf főhg. pedig csak estére jöhetett meg, koronánk örököse már aligha találhatta életben forrón szeretett nagyatyját.

Különbön Ferencz Károly ausztriai főherczeg született Bécsben 1802. decz. 7-án; egybekelt 1824. nov. 4 én Zsófia bajor herczegnővel, ki született 1805. jan. 27-én s meghalt 1872. évi május 28-én. Gyermekeik valának: első szülött dícsőségesen uralkodó királyunk I. Ferencz József, szül. 1830. aug. 18-kán; Ferdinánd Miksa, később mexicói császár, szül. 1832. jul. 6, meghalt 1867. jun. 19-én; Károly Lajos, szül. 1833. jul. 30-án és Lajos Viktor szül. 1842. május 15-én.

Az elhunyt főherczeg I. Ferencz királyunknak második nejétől, a sziacilii Mária Teréziától, kívül 1790-ben kelt össze — született 13 gyermekének egyike volt. Midőn császári testvérbátyja I. Ferdinánd — mint magyar király e néven V-ik — a viharos 1848. évben a trónról lemondott, I. Ferdinánd házassága gyermekien lévén, a trónörökösödési és a házi szabályok szerint Ferencz Károlyt illette volna az osztr. császári és magyar királyi trón. A csendes családi életet kedelő főherczeg azonban nem akart élni e jogválat. szeméit a koronák fénye kápráztatta, ő a csendes, megvonult családi életnek volt barátja, hol mindig áldásdusán miködött! Leksönt tehát első szülött, szép reményekre jogosított fia, most is dícsőségesen uralkodó királyunk javára a császári és királyi méltóságról, ugyancsak 1848-ik évi decz. 2-án — és megmaradt azon birodalomnak, melynek ő ura lehetett volna — mindvégig a legszebb magán-erényekkel ékeskedő első polgára.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczaja.

A szerencse pillanata.
Irtá: **Hackländer F. W.**
ELSŐ KÖTET.
Negyedik fejezet.
Amour offense.

Wenden ur a maga részéről azon kevesek közé tartozott, kik ezen általában szerencsevadások közepette beérték azzal, hogy csak helyközből vigyorogjanak az üdvözölt párra; azonban e mellett főleg azon volt, hogy a herczegnőhöz a menyire csak lehetett, közeledjék és csakugyan oly sikeresen miködött a függönyök pártfogása alatt, hogy akkor, midőn a herczegnő szabadulni óhajtott már a sok szerencsekiáltással, az ablak felé fordult, — vele éppen szembe került.

Miután Wenden azok egyike vala, kiket a herczegnő jó szemmel nézett — és különben is éleselmiségénél fogva nagyrabcsül-

Életében sok jót tett és Ausztria nem egy iparvállalata érezte fejedelmi támogatását. A szegények és gyámoltalannok atyjukat veszték benne; ezeket akár Bécsben volt, akár Ischben, magától soha távol nem tartá.

Valamint a „legelső magyar ember” szívből és mindenkor osztozik a nemzetünkért ért balsegben, úgy viszont a királyt és királynéját bálványozó magyar nép is a legőszintűbben részt vesz uralkodó családjának minden és így legutóbbi súlyos vesztesége fölött érzett fájdalomában is.

A király és nemzete egymást szokta vigasztalni és e vigasz sohasem téveszti el hatását! Áldás az önzetlenség elhunyt legnemesebb példányára. Áldás Ferencz Károly főherczeg emlékére!

A mozgósítandó osztrak-magyar csapatok. Ama csapatok, melyek esetleg Boszniát és Hercegovinát megfogják szállani, bécsi hírek szerint a grazi, budapesti és zágrábi főhadparancsnokság, valamint a temesvári, zárai és triestri katonai parancsnokság területéről fognak vétetni. De a mozgósítás a parancsnokságokban is csak részleges és korlátozott lesz. Egyelőre kivonulnak az Áitoldi, Scudier, József főherczeg, Szász-Meiningen, Czarevics, Lajos herczeg, Philippovics, Sokovics és Jellasic ezredek, továbbá a 31-dik tábori vadász zászlóalj, összesen 23 gyalogzászlóalj; — a lovasságból a Frigyes Károly, porosz király, Lichtenstein és Clam-Gallas huszárezredek, továbbá a Wallmoden és II. Ferencz ulánuszredek, ossz. 6 lovasezred 36 századdal.

A tüzérségből a 13. tüzérezred négy üteg osztálya 48 ágyuval, mely szám azonban 96-ra fog emelkedni, továbbá a 9. vartüzérgy zászlóalj egy hegyi ütege s a 12. vartüzérgy zászlóalj négy százada fogja az occupáló hadsereget kísérni, mely el lesz látva műszaki csapatokkal is. A második műszaki ezred negyedik tábori zászlóalja s 8. tartalék százada s az 5. utász zászlóalj 3. százada a kelő hídkezeléssel van e célra kiszemelve. Az egészségügyi osztályokból ketto: a 22. és 23. kiseri a sereget.

Mindezen csapatok, melyek létszáma most 18,000 ember, a Szávához s kis részben az Unnához rendeltetnek s Banyaluka irányában fognak boszniai területre lépni. Hercegovinába a 22. 32. és 69. gyalogezredek 11 zászlóalja fog bevonulni. Ez az occupáló sereg, mely nem egészen tizenny nap alatt részleges mozgósítás után 60,000 emberre fog szaporítani, két hadtestre oszlik s hét gyalog-, egy lovas hadosztályból s mintegy 120 ágyu ből álland.

— Hírad hírek. — IX. Pius pápa szentlé avatása nem sokára meg fog történni. — **Andrassy** ellen Bécsben „Mobil” cz. alatt riporotot szerettek, de mielőtt megjelenhetett volna, lefoglalták. — **Anglia védelére** 400,000 jól begyakorolt katonából s 372 ágyuból áll. — **Miklós nagyherczeg** San-Stephanóban egy gazdag örömnének, Duddan Arakel bejnek a házában lakik; Ignatieff pedig Schneider porosz kereskedőben. — **A telefonon** újabbban javítás történt. Nevezetesen, hogy a hangok értetibbnek legyenek, a sürgönyt feladó állomáson hangosbó beszélnek. — **Klapka** tábornok elhagyta Konsztántinópolyt s családjához Nizsába utazott.

Debreczen, márczius 9.

A nemzetek életében oly gyakran fölmerülő rémes szörnyetegnek a háborunak kétféle hatása van, — m. romboló és alkotó hatása; — mert míg egyfelől a népek ezreit kiirtva, kiméletlen lábakkal tapodja el az egyes országok területét megjelölő határokat,

tevény — a herczegnőnek a vele való itteni találkozás nem volt kellemetlen; ki az abakélyes sarkába húzódnán intott neki, hogy őt oda kövesse. A fejedelmi hölgy szeméi bizonyos kaján kifejezést vettek föl, midőn a szobában jelenlévők felé vágva mondá:

„Mit gondol? Szerencsekívánónk hány száraléka mondott egyebet, mint a mit szívében érezett?”

„Tulnyomó mennyiségű száraléka kegyelmesség, viszonya a kamarás, — sőt én is hozzájuk csatlakozom. En is gratulálok, de csak Rigoli bárónak, kinek jövendő üdve jó kezekben van!”

„Ej mit! — felelé a herczegnő felső ajkát gunyorosan fölvetve; — az ő boldogságával csakugyan keveset törődöm.”

„Ugy, tehát Ripperda kisasszonyával?” mondá a kamarás sajtáságos hangszólással.

„Nem találja ön e házasságot pompásnak?”

„Oh nagyszerűnek, és oly folségesnek, hogy valóban szerencsésnek érezném magamat, ha kegyelmességel valaha engem is méltatna arra, hogy boldogítottasom ügyét legmagasabb kezeibe venné.”

A herczegnő egy firkésző tekintetet ve-

másfelől az eltiport birodalmak helyébe újakat teremt. Olyan forma ez, mint az a sötét felbő, mely méhében gyilkos villámokot rejteget, de magában hordja azon erőt is, mely a növényvilágba új életet képes önteni.

Ha a keleti háboru eseményeire visszatekintünk, azonnal megfogjuk találni állításunk alaposágát; mert míg a hősiesen küzdött török nemzet elbukott s birodalma szétszakadozott, — addig a San Stefanóban Schneider porosz kereskedő házában aláírt orosz-török béke pontjai szerint, a Dunától a Közép-tengerig s a Feketetengertől a Morava völgyig egy 3500 □ mértföldnyi területen új ország alakult **B o l g á r o r s z á g** névvel.

Nyit titok volt régen, hogy Oroszország az ámitás leplebe burkolódzva, azon igazságtalan háboruban, melyet Törökország ellen folytatott, — terület-nagyobbításra törekedett, s ha lehetett volna is valakinek kétsége e föltevés iránt, ma már a dolog oly stadiumba jutott, hogy Oroszország törekvésének megvalósulását csak az nem látja, a ki nem akarja látni. Mert ha figyelembe veszünk, hogy az ujonan alakult Bolgár országban, az oroszok ezárja öt éven keresztül 50,000 orosz katonát akar tartani a rend fenntartására s hogy az önkormányzati ügyek vezetésébe muszka dédelgetés fog betelnyi; hogy a haderőt oroszok szervezik s hogy a kormányzati nyelv is muszka leend, — nyilvánvalóvá lesz előttünk Oroszországnak ügyetlenül rejtegetett célja; Bolgárországból vazall államot csinálni, melyet minden tekintetben muszka szellem leg át.

S az az új Bolgárország megalkotása után vajon mije marad a szegény törökök? . . . Megmarad neki Konsztántinópoly s körülete, hajdani birodalmához képest, egy parányi terület, mely még összeköttetésben sem lehet Boszniával, Hercegovinával s a többi apróbb vazall államokkal, melyek fölött a béke-pontok nem intézkedvén, úgy látszik, meghagyatnak Törökország fennhatósága alatt.

És a leigázott Törökország mind-ebbe kénytelen belenyugodni, mert érzí az északi medve ölelését, melyből ha megkísértené a kibontakozást, csak egy kis megszorítás s agyon lenne roppantva.

De ha ezt Törökország, vagy Európának bármelyik állama eltiltheti is, — Ausztria-Magyarország nem tiltheti el. E szűz állam létrehozásával monarchiánk érdekében oly mélyen vannak sértve, melyek árán készítek, hogy elébe lépjen a veszelés áradatának s „megjélt” kiáltson neki. Most érkezett el azon időpont, melyben monarchiánk a cselekvés terére kell lépni s ha Andrassy személy politikája mindez ideig megvédte a nemzetet a roppant vér és pénzáldozattól, melyet némelyek, kik létekeinket kockáztató tétellel mitem gondolvá, már oly régen sürgetnek, ma bizonyára nem fogja elmulasztani kötelességét s megteszi, amit tennie kell.

A mozgósítás alkalmával igénybe veendő csapattestek már kívannak jölnöve s ha a berlini conferentia nem vezetne eredményre azon kívánalmakat il-

letet a beszélőre, de csak egy másodpercig azután pedig az ablakablakon keresztül a szabadba nézve válaszolá:

„Félre a tréfával; Rigoli báró megérdemli, hogy az ember érdeklődéssel viseltesék irányában. Ő rendkívüli módon vonzódik hozzám.”

„Ha ez azon tulajdonság, mely megkívántatik arra nézve, hogy valaki herczegséget által pártfogolassék,” viszonya a magát mélyen megható Wenden ur határozott hangon, „ugy én bizonyára képesítem volnék e szerencse elnyerésére.”

„Köszönetet s nyilatkozat-ért,” mondá a herczegnő kegyteljes, de némilgy szórakozott monddában. „Fájdalom, oly viszonyok között élnök, hogy nagyon is rászorultunk a megbízható emberekre.” Midőn a herczegnő e szavakat kiéjt, Wenden hajlongásból épen fölegyesedék és a herczegnő feléhe közelébe előre feszlve így szólt:

„Megtörténhetik, hogy kegyelmesség viszonyai között valamikor oly eset adhatja elő magát, a midőn e'y alázatos és teljes odaadással buzgólkodó hívere szükségbe leend, midőn majd esetlegesen példálulig szólana titkon „Még egy megbízható embert, a ki szabadon járhat ki s be.” — Ez utóbbi szavak pedig,

letőleg, melyeket azon külügyi hivatalunk proponálni fog, akkor „alea jacta est” s jöjjön a minek jönni kell.

A conferentiait azonban be kell vár-nunk, mert nekünk teljes hitünk és bizodalomunk van benne, hogy az, anélkül hogy kardjainkat ki kellene húzni hüvelykűből, monarchiánk békéjét és nyugodalmat, — ugy a jelen, mint a jövőre nézve, teljes mértékben biztosítani fogja.

Az ottoman főconsul válasza gr. Vay D. urhoz az aranyserkoszoru ügyében.

Sajnálattal kell megjegyeznünk, hogy a budapesti török consulkat e levelét mi csak mai számunkban közölhetjük, midőn azt helybeli leaptársunk a „D e b r e c z e n” már csütörtökön hozta. — Tapasztalhatták olvasóink, hogy a nevezetesebb közérdekű események tudomásra jutatásánál, mi mindig oly figyelmet és buzgalmat szoktunk tanusítani, hogy alig történhetik meg, hogy azok közlésevel valamelyik helyi lap bennünket megelőzzön; ha azonban ilyen esetek mégis fordulnak elő, annak szerkesztőségünk soha sem oka, mert például ez eseméni sem szorulunk mentegetőzésre, ha megemlítjük, hogy e levelet nem küldték be hozzánk idejében s azért nem közölhetük.

Az ottoman császári főconsulág Budapest, márt. 2. 1878.

Gróf ur!

A császári miniszter, kinek én átküldém a koszorut, melyet önnek nemes polgártársal küldötték szultán ő felségének, siet kifejezni hivatalosan az elfogadást.

Felsőleges uralkodóm, kinek az bemutatott, azt a legelőnkebb érdekekkel (satisfaction) fogadta, és én sietek parancsára kéni gróf urat, fejze ki Debreczen városa polgárainak legőszintűbb köszönetét, ezen újabb bizonyítványáért azon rokonszenvek és ragaszkodás miatt, melylyel az ottoman birodalom és uralkodója iránt a nemes magyar nemzet viseltetik.

Fogadja gróf ur legkitünőbb tisztetélemnek nyilvánítását.

Főconsul Halil.

Gr. Vay Daniel ur e levelre következőleg válasza.

Fő Consul ur!

Debreczen polgárai az Ozmán nemzetnek — Felsőleges uralkodójának rendeletéből — ön által kifejezett elismerését, örméssel fogadták.

Legyen az Ozmán nemzet meggyőződve, miként a magyarok rokonszenvét a roz napok csapásai, csak fokozzák.

Mi tudjuk hogy több szabadság és alkotmányért küzdött vitéz sereg ha leverett is, épen dícsőségesebben mutatta meg a világnak életképességét. Epen fatuma szaporija nemes barátaimnak koszoruját.

Hol mint nem régen hősünk, most testvéreinknek özmánok küzdenek ott a nemzet jövője kétségtelen.

Mi hiszünk a felholdnak felragyogásában s ezen hitünkben önkön jő és roz napjainban részt veszünk. Debreczen polg. nevében 1878. mártius 7.

Gr. Vay Daniel.

Az 1878-ki fegyvergyakorlatok.

Azon nagyobb hadgyakorlat miatt, mely ez évben Csehszlovákiában lesz, költségekimelés tekintetéből, némely katonai kerület-kben a szabályszerű gyakorlatok tartása korlátoztatni fog. Ezen kerületkben csapatgyakorlatok csak ott lesznek, hol gyalogcsapat hadosztályok vannak egyesítve, úgy hogy e célból menedzsolatok nem szükségesek. Másutt a csapatgyakorlatok összpontosítás helyett, vegyes fegyverrel kisebb gyakorlatok tartatnak s ezek tartama három hétnél nem terjed tovább.

meleyeket a kamarás a legnyomósabb hangsúlyval ejtett ki, ugyanazok valának, melyek a már sokszor említett papirszereleten finom tűvel kiszúrálva állottak.

Ezek hallatára a herczegnő természetesen meglepetve összerázködött, de azonnal fölaltá magát, gyorsan körütekintett a salomban, azután a kamaráshoz azon lekötözött s mégis közönyös mosolylyal, a melyet az udvarnál igen jól ismernek, a melylyel a szilárd lelkek e szokát: Hiszi ön, hogy holnap csakugyan lesz eső? vagy ilyen mondat is: No mutassa magát többé előttem, ön semmirekellő! szoktat kisérni, tehát az e fajta mosolylyal, miközben előbb szórakozottan a menyegzetre tekintett s aztán fejével könyvedén bilentett a herczegnő e szavakkal fordult a kamaráshoz:

„Kilencz órakor elfogadom önt.”

Ezen külsőleg jelentéktelen együttmúlása a herczegnőnek Wendennek senkinek sem tűnt föl és senki sem látszott azt figyelmeire méltatni; csak a regens tekintett egy pillanattal előbb, mielőtt Wenden ur visszavonult, a kaudalló fölötti órára, azután pedig a herczegnőre, valószínűleg mert már időszereinek talaita, a társalgással fölhangyni és visszavonulni.

A tartalék parancsnokságok e kisebb gyakorlatokba vonattak be. A lovasságnál is leginkább a csapatgyakorlatokat veszik figyelembe, de velők tételnek néhány hadosztály-szerinti gyakorlatot is. A két honvédség csapatai, a viszonyokhoz képest ezután is részt vesznek a cs. kir. hadsereg gyakorlatiban. A hadosztálygyakorlatokban résztvevő csapatok menetdíj-pótlékot (marschulag) kapnak, a kis fegyverekkel való gyakorlatok tartama alatt pedig csak azon nepekra adatik menetdíj-pótlék, melyeken nagyobb gyakorlatok tartatnak.

Válasz

a „Debreczen”-ben megjelent „A debreczeni színház jövője” cz. cikkre vonatkozólag.

Motto:

„Nosco te mi aselle.”

A nélkül, hogy a cikkirő által a színház kiadására vonatkozólag felhozott ellenérvelések egyes pontozatainak bírálataba bocsátkoznánk kijelentjük, hogy a ki a nyilvánosság terén a közügynek jó szolgálatot óhajt tenni, az jelenéjk meg bátor szívvel, tárt kebeli és nyitl sisakkal a nyilvánosság előtt és ne névtelen cikkek által iparkodjék a józan közvéleményt félrevezetni, mert az így fellépés nemcsak hogy eredményre nem vezet, de az első pillanatra elárulja a bárány bőr alatt a farkas körmeit.

A szünigyi bizottság mindenek felett a színház és a szünigyi jövőjét tartotta szem előtt; bizonyítja ezt azon körülmény, hogy a consortium legelőbb szellemi és anyagi garantiát volt képes felmutatni, s melynek tagjai talán nem is érdemelt elismerés, méltánylás, sőt mondhatjuk, közszereettel dicsekedhettek Debreczen város n. é. közönsége részéről. — Hogy a szünigyi bizottság a legtapintatosabban járt el, midőn a színházat e consortiumra bízta, legeglatansabban igazolja eljárását a közvélemény, mely nemcsak helyeselte de egy általános óhaj teljesülését idvözölte, a szünigyi bizottság e tapintatos határozatában.

Midőn a szünigyi bizottság azon óhaját fejezte ki, de nem „telítelül tüzte ki”, mint cikkirő a sulykot elvetette; hogy a második sorban legelőbb garantálva bíró Lászy-pár szintén a consortiumba lépjen, vagy a consortium által szerződtessek, akkor is a közügy, a szünigyi érdekében cselekedett, mert azt hitte, hogy a nevezett pár megnyerése által a consortium és így a közönség egy pár kitünő tagot nyer, de a színházért folyamodók közül a consortium után egredül Lászy tartván a pályázatnál a színház megnyerésére illetékesnek — nem akarta őt egyszerűen mellőzni vagy visszautasítani.

A biztosítékot illetőleg ne törődjék cikkirő a szünigyi bizottság eljárásával, mert az bizonyosan szem előtt tartva kötelességét, oly biztosítékot fog kívánni és nyerni, mely elég garantiát nyújtand és más hitelezők részére még előzetesen lefoglalva nincs.

Hogy a reperitör — az opera, operette, szünmü és dráma milyen lesz — azt majd a jövő megmutatja; a consortium erkölcsi jöhetléte és anyagi existenciáját csak is úgy lát-hatja biztosítva, ha pártolója, fenntartója a n. é. közönség, de saját érdekében is, a lehető legjobb társulattal, érdekes udjónságokkal és kitünő, pontos, jól rendezett előadásokkal iparkodni fog a megcsókert bizalmat, az élvezet hitelt visszaszerelve, nemzeti színészetünk iránti lelkesedés már-már hamvadó szikráját hajdani fényes lángjára gyalasztani! — Azért névtelen cikkirőnek a jövő felett előre pálcázni törnie nem lehet, de nem is szabad; mert a nemzeti színészet ügye sokkal feltéttebb és szentebb, hogy sem azt avataltan, vagy rozsz akaratu sugalmakkal szabadna vesztélyeztetni.

A consortium egy tagja.

Napi hírek.

— **A honvéd sirokat**, mint halljuk, a hatóság ez idén rendeztetni és csinostani fogja.

Hogy Fernow, ki a bejárati ajtónál mozdulatlan áll, bár látszólag fölmagasdorra és nyugodtan, benszejében azonban összetörve az által mi Ilon és Rigoli báró között történt, — szintén nem téveszté többé szem elől sem a herczegnőt, sem barátját Wenden, önmagától érthető; mert hiszen ő is látta, a midőn a herczegnő az amour offense-val együtt megkapta ama titkoszéri papirszereletet, azon fölül észrevé a kamarás odacézoló törekvését, hogy a herczegnővel találkozzék. Midőn pedig a kamarás az open abban hagyott értekezlet után visszalépe, arca észrevehetően sugarozott és ragyogott az örömtől, mert az ezert öröm és boldogság jeleit nyomban meg az annyira jártas udvaronc sem volt képes eltitkolni — maradt azokból mely anyai mosolygó ajkai körül és örömtől fénylő szemében, hogy a szolgálatot tevő tiszt előtt is föltünvén, az iyeteképpen kérdésöködhettett:

„Nekem úgy tetszik, mintha neked az inévt valami sikerült volna?”

(Folyt. köv.)

létén már erre takarékpénztárban, pár év óta gyümölcsöző pénzalap körülbelül 600 frt. Öbaj-tandó, hogy e rendezés kiterjesztése figyelmet a most az emlékkertben felállított, sebzett országnak ábrázoló szobornak, a honvédsírok közé áthelyezésére is, miután mint tudjuk, e szobornak már eredetileg arra volt szánva, hogy a haza védelmében elesett bajnokok örök nyugó helyét jelölje. Tisztelet azon városi hatóságnak, mely nem ugyan kidobolva és nagy zajjal, de évről évre kis összeget szakítva el a sok égető szükséglettől, zajtalan munkát a kegyelet adójára, elvégre is meggyűlt összeg előteremtésén.

Felhívás! 1848. március 15! E napnak emlékeztet, mely évenként megszokta népszerűni nyugó hőseink jeltelen sírját, mely örök életet biztosít a nemzeti létjog dicső bajnokainak, észlelt föl most is a tanuló ifjuság, midőn a magyar szabadság hajnalának s egy-szerszind vértanúinak emlékére f. évben, ama nagy nap 30 éves évfordulóján kegyeletű ün-nepélyt rendez. — Az ünneplés d. u. 2 és fél ó-ra a főiskola elől a honvéd-sírkertbe le-e. dő kivonulással venni kezdődött, s az Em-lék-kertben zárul be. (A műsorzat részletei csak később fognak közöltetni.) Nem ké-tekedünk, hogy a haza- s szabadság bajnokai emléke iránti lelkesedésnek most sincs hosz-szaabb külső élesítésre szüksége. Egyszerűen felhívjuk azért a nemes város n. é. közönsé-gét a hazafias ünneplés való tömeges rész-vevételre. Debreczen, 1878. március 9. A re-n-dezőség.

Az aranykoszorúra történt adakozások kimutatása, valamint minden tárgy-ra vonatkozó okmányok — úgy értesülünk — hogy gr. Vay Dániel ur mint a gyűjtő bizott-ság elnöke által, a főiskolai könyvtárba fognak letétetni.

Dancsot és társait, azon öt szökött katonát, kik a múlt napokban, a péterfia utcán levő katonai hirtőn falát egy vas ágyúlábbal kiásva, ellátnak Szathmár környékén a hon-védok elfogták s a tegnapi déli vonattal ide is szállították városunkba. Hat honvéd kísérte őket feltűzött szurony közt a vasutól a piac

utczán keresztül a katonai fogházig. Ruháza-tuk még mindig az a rongyos katonai öltöny volt, melyet a börtönben használtak, úgy látszik, hogy a folytonos üldözés közepett nem volt idejük rá, hogy a helyett mászt szerezzenek. A foglyoknak csak kezük volt előlről össze-kötve, — lábukon nem volt vas s bár látszott rajtuk, hogy a fardalmak és a hideg miatt sokat szenvedtek, mindamellett bátran, ka-tonásan lépdelték a kísértőkre kirendelt hon-védok között. Dancsot erőteljes telt arcú férfi, csinos bajusza az alkalommal ki volt pödörve, s büszkén, fölemelt fővel tekintett azon egyénekre, kik megnézésükre az utczákon ösz-szefutottak.

A tavasz nyitlata a népkert is közeledik a végleges rendezés céljához, — a mennyiben a földmunkálatok már megkezdet-tek, a városi hatóság többfelől díszbokrátok és fákat rendelt a kert beruházására, melyet valamint a kert kitérő tervezetét Vass Pál jeles fökörtész tudósunk személyesen vezeti és készitette. A rendezésből folyólag a népkert kertészen belül eső, volt csordás ház, mint oda nem illő, leróttaták, s mint haljuk mához egy-hétre szombaton március 16-án délelőtt 11 órakor nyilvános árverésen adtak el anyagiit. Ezen árv-résre előre is felhívjuk a figyelmet.

A mi huszáraink a városunkban állomá-szó 16-ik számú Csám-Gallas ezred derek fiait — mint egy fentebbi közleményünköl is látható — mozgósítás esetén elítávoznak kö-rünköl. Mi reszünkröl a legnagyobb sajnálta-tunkat fejezzük ki ez esemény felett, mert ezen ezrednek tisztikara városunk polgársága irányában, minden alkalommal oly sok jókara-ratot tanúsított s vele oly barátságos egyet-értésben élt, hogy annak rokonszenvét és sze-retetét a legteljesebb mértékben kiérdemelte. Ha azonban a haza és az uralkodó iránti kö-telességük csakugyan távozásra kényszeríti őket baráti körünköl, azon esetben a midőn egy-felől a legőszintűbben sajnáljuk távozásukat, má-felől szívünk legmelegebb érzelmek adunk k-fejezést, midőn kívánjuk, hogy a haza védel-mére emelt fegyvereket a legfeyesebb diadal-koszorúzza.

Színházunk kibérlését illetőleg a Ko-lozsvárt megjelölt „M. P.” is igen elismerő-leg emlékezik meg. Irja nevezetesen a többek közt, hogy: „A debreczeni színházat Mándoky Béla és társai nyerték meg. Ugyesen felhasz-náltak a kínálkozó jó alkalmat s szerződötték a kolozsvári színház egy csomó jó tagját. — Mándoky consorzióának egy tagja Marcell Géza N.-Váradra utazott, — hol Mándokyval együtt a nagyváradi nyári szinkör kibérlését fogják megkísérteni. Valószínűleg megkapták; bátran oda is adhatják nekik. Elettrevá jó társaságot tudtak összehozni; megérdemlik a n.-váradiak pártfogását minden irányban.

Azon tudósításunkhoz, melyet a nő-egylet által rendezett, közvacsora alkalmával bérkezett étel és italadományokról közöl-tünk, pótlólag megjegyezzük, hogy az adako-zók közöl **Gelenczey Pál** realiskö-lai igazgatótanár urnak neve tévedésből kimaradt, — a ki pedig az alkalommal 10 üveg 1848-ik évi bakarbort volt szives adományozni. Mit is pótlólag ezennel közlünk.

Azon táncosnők közöl — kikről eső-förtöki számunkban említést tettünk — kettő már városunkba érkezett; ezek **Leonie** és **Ebele** a bécsi „An der Wien” színház sólótáncosnői. Mindkettő csinos alak s mond-ják hogy táncművészetük is olyan, mely szép élmérést fog számukra biztosítani.

Bogyó Alajos holnapi vendégjátéka al-kalmából a „Parlagi Jancsi” című népszimű-ben fog fellépni s azon dalok melyeket éne-kei, — a következők: 1. Hej de fényes csillag ragyog az égen. 2. Kie ez a tanya de fás. 3. Világos kék a csillagos éjszaka. 4. Hej be szomorúan szól a furulyám. 5. Új fel-kocsis az ülésebe. 6. Még azt mondják a városi leányok. 7. Ez a világ a milyen nagy. 8. Szer-telek én egyetlenegy virágom. Egykori ked-venczünknök e vendégjátékára felhívjuk a színházlátogató közönség figyelmét.

A debreczeni kereskedelmi és ipar-kamara tegnap d. u. ülést tartott, mely al-kalommal több folyóügy elintézésére mellett végeztetett, hogy az idősziaki jelentés első ré-sze nyomtatásban ki fog adatni, s ennek esz-

külsérésre az utasítás kiadatott. A kamara tit-kársága igen lekötölezne bennünket, ha ren-dszeresen közlend velünk a kamara üléseinek idejét, hogy ott tudósítónk által képviselthet-nök magunkat. Ezen értesítés hiánya folytán — sok a közönséget különösen érdekölő tárgy lesz önakaratonkon kívül mellözve lapunkban.

A tornaegylet és atletikai klub hol-nap délelőtt 10 órakor tartandó s igen fontos ügyekkel foglalkozó közgyűlésére még egyszer felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

A polgári kör ez évi rendes közgyűlé-sét a f. mártius hó 17-ik napján d. e. 10 óra-kor fogja megtartani a kör helyiségében.

Egy Nagyváradió mai napon hozzánk érkezett tavirati értesítés szerint, az ottani színházi bizottság ma délelőtt tartott üléseben, három egymásután következő évre, egyhangulag megszavazta az engedélyt szinle-őadások tartására a nyári idenyre, — a **Mándoky-féle consorzió**nak, — Örö-mmel jelezük ez eseményt, mely leendő szin-társulatunk együttműködését a nyári idényekre is biztosítandja.

Debreczeni színház.

7-ik bérlet. 5-ik szám.

Vasárnap Mártius 10-én

Bogyó Alajos vendégfellépteül

adatik

PARLACI JANCSI.

Népszimű 3 felvonásban, írta Szigligeti.

Kezdeté 7 órakor.

Felölös szerkesztő: Szabó Antal.

Nyilttér.

Hirlap eladás.

Hofman Szaniszló kereskedésében n a p o n - k é n t következő hirlapok kaphatók:

„Hon”	„Közvélemény”
„Budapest”	„Magyar Hirlap”
„Bolond Istók”	„Neues Pester Journal”
„Borsszem Jankó”	„Pesti Napló”
„Debreczen”	„Paprika és Képeslap”
„Debreczeni Ellenör”	„Polgártárs”
„Délihöz”	„Östökös”
„Ellenör”	„Vasárnapi Ujság”

„Debreczen Nagyváradi Értesítő.”

Ugyanott minden hirlapra előfizetheti.

Hirdetés

Alólírottnál „tisztá” vetőmagvak, u. m.:

tavaszi rozs,
tavaszi buza,
forgó buza,

nagy készletben van és jutányos ár mellett kapható; mire a n. érd. gazdaközönség becses figyelmét felhívni bátorodom.

Tisztelettel

Hertzka P.

Széchenyituczta 1761. sz. a. (régí postaház.)

H I R D E T E S E K.

A legjutányosabb árak mellett!

Legújabb divatu férfi és

ORMÓS FERENCZ

norimbergi és diszaru fióküzlete Bécsből
Debreczenben, a Fipiacson, Schöler Bernát utczában, a Bika szállóknál szemben

Ajánlja dusan berendezett rakatárát:

Vadászati és vedő czikkek: Percussion, Leitchelson, Lancaster és Flobert fegyverek, töltények, töltényátlakák és ávek, revolverek, posztolók, horzaváló töltények és táskák.

Lovaglásra: angol díszbőr nyergék, kantárook, izaszok, za-bollák, kengyelvassak, sarkantyúk, lovagló vesszők, botok és ostorok, valdli angol nyergeszappan.

Utazáshoz: bőr, vászon és fa öndök, táskák, tollleth z berende-zett csasztek és táskák, Plaid szijak, gummi köpenyek.

Háztartáshoz: asztalkések, fa, esont, szaru, alpacca, és alpaca ezüst, négyelű betámasztó, alpaca és alpaca ezüst kancsok, kávéfőző gépek, kávétörők, zyorforrók, hűvágó és kolbaszatoló gépek, fa, püdi, britania érc- és alpacca-tálcák, asztali egyértésűtűk, rez, vas, bronz, britania, érc, paktköng, alpacca, és alpaca ezüstből, R. Dittmár-féle asztali és függő petroleum lámpák, madárkálizok, virágasztalok, sodaviz gépek.

Toilettához: tésák, fog, köröm, haj és ruhakétfek, szappanok, fíg pép és porok, valdli kölnivíz és illat-zarok.

Bábi legyezök: ékszarok, virágoskor-lartók, legyezö zsinórok. Különböféle díszarok vas, bronz, fa, porcellán, macle és böhöl.

Optikai czikkek: orrcsipesítők, szemüvegek, Longuetotok, táv és színházi látászok, baromutrium, hőmérők, szesz, csekkör, bor, sör, eszetemlék vizmérőczek.

Férfi és gyermek kalapok és sapkák, keztük, esernyök, sötá botok, újkék pipák szivar szipkák, zsebkécek, pénz és szivarátzcsák, dolmányvágó gépek. — Gyermek játékok.

Szoldaviz-gépek 8¹/₂ forinttol 20 forintig.

gyermek kalapok nagy választékban.

Debreczen legolcsóbb bevásárlási helye.

BURGHOLD V.

női divat-terme
Fötér, Svetits-ház, I. emelet, a Caderász-féle czukrázdával szemben.

F. és p. árköztől Csepelköz, dejön a régi takarékpénztárral szemben
Debreczenben

Ajánlja a tiszteit női világ becses igényelmébe e tavaszi idényre külföldön és Bécsben személyesen bevásárolt női ruhásmint nevezetesen: Egy csinos francia Coton kász ruha rokkaal az all pliszével ékít ve 4 frt 50 kr.

Egy pongyola ruha Cretomból 3, 3.50, 4, 5 frt 30 krajg.

Egy elegans kímendó divatos szór ruha rokkaal pliszével ékített alljal 9, 10, 11 frtg.

Egy a legdivatosabb tavaszi kelmélöl elegansul kiállított szia ruha, továbbá fekete lister és tornó ruha, 12, 15, 18, 20, 25, 30, 35 frtg.

Egy selyem Nobles s fáille ruha fekete színben 45, 50, 55, 60 frtg.

Gyermek ruhák 4-14 éves lánykák részére 4-8 frtg.

Utazó, por s eső köpenyek a legújabb különbözö szakkban 8, 10, 12, 16 frtg.

Gyönyörű szep, s a legdivatosabb tavaszi felöltök még eddig soha k nem szállított gazdag választékban, s megölöpölös árakban.

Gyermek felöltök 3 frt-tól 8 frtg.
Szicsos árak a kiállt táron 30 százalékkal olcsóbban, — úgy a teli felöltök is.

Mintán ezáltal nemcsak egyszerűbb de a legfinomabb ruhásminté-kel is szadagon el van látva rakatárunk ugyananyira, hogy a legkényesebb igényeknek is megfélélelnek, reményem a t. női közönség kegyes párt-fogását s marakók

mely tisztelettel

Burghold V.

A vásár tartama alatt a külsővárosi téren a Bécsi utcában a volt Kanecz féle helyiségben.

Olcsóbb mint bárhol!

SZEPESSY ANTAL

városház alatti diszaru kereskedésében ajánlatnak:

Finom báli legyezök, virágoskor tartók, prágai glatee keztük 3, 5, 7 gombbal.

Női ékszarok, Chemiset gomb garnitúrák, karpereczek, fülbe-valók medaillonok, Chignonfésük.

Illatszerek: hajolajok, rizspor és pipere szappanok.

Muffzsinórok, ruha uszályfogók, szarvasbőr keztük.

Korcsoalyák Halifax, patent és közönséges felesztölő fajok. Szoba lámpák, salon csillárok egész választékban kerek és lapos ágóvel.

Szoba szönyegek, coeus lábtörölök, ágytakarók.

Fatartó kosarak, kályha előtét, tüzelő garnitúrák, kályha ellenzők, coaks tartók.

Lefauchoux és Lancaster fegyvertöltények, vadászszerelev-nyek, angol nyergék és lovagszerszámok.

Raktára:

az Adler-féle tajtpipák, szivar-szipkák és borostyán árúknak.

Raktára:

Hermann bécsi gyár chinaezüst összes háztartási és kihazási tási készítményeknek.

Raktára:

a szobóki Márványgyár készítményeinek.

Eladó ház.

Nagyhatvanutca elején, kismester-utczára néző 1099. sz. Valics Antal-féle ház bel- és külterkével együtt, — szabad kézből, előnyös feltételek alatt eladó. — Értekezhetni felölő csapónt-cza 361. szám alatt lakó ügyvéd Nagy Ferenczezel.

(77) 3—3

Borsányi Viktor

gazdasági gépész

Debreczen n.-váradu. 2203.

Ajánlja a n. é. gazdaközönségnek kitünő jó szerkezetű Gubitz és Perge-féle ekéit, Hovard boronáit, szecskas répa-vágóit, Stróbl és Backer-féle ros-táit, konkoly s búkköny választ-tóit s egyéb gazdasági gépeit.

Elvállal mindenféle gépjávitásokat, vasesztérgályos munkák, tengelyek, per-selyek készítését, gőzhengerek kifur-rását, gőzkazánokba új csőfalak, tüszekrények s csővek behelye-zését stb.

Rosta, konkolyvalasztó, tengerimor-zsoló gépek napibér mellett használatra is kiadatnak.

Egy Shuttleworth-féle 10 ló-erejű gőzmozdony kedvező felté-lek mellett jutányos áron eladó.

(83) 2—10

Gazdasági és konyha-kerti magvak,

francia és magyar luczerna,

burgondi répa, búkköny,

muhar, len, tavasz buza,

téli káposzta, karaláb, sárga répa, zeller, uborka stb.

magvakat jutányos árban ajánl

Geréby Fülöp.

A „debreczeni ipar- és kereskedelmi bank”

1878-dik évi

X-dik rendes közgyűlését

1878. márczius 17-dik napján délelött 10 órakor

tartandja meg Debreczenben, a városház kis tanácsstermben, melyre a t. cz. részvényesek emmel meghívhatnak, azon figyelemzettel, hogy az alapszabályok 23-ik cikkének rende-lete szerint, részvényeiket a közgyűlés előtt legalább 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniük.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1877-dik évi üzletröl.
2. Az 1877. évi számadás megvizsgálása, mérleg és osztalék megállapítása.
3. A felügyelő bizottság jelentése az évi

számadás és mérleg megvizsgálásáról, valamint a nyeresemény felosztását tárgyzoló indítvány.

4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása vagy megta-gadása.

5. Az alapszabályok 34. cikke értelmé-ben kisorsolás utján kilépöl két igazgatósági tag megválasztása.

6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesíté-ére az alapszabályok 28-dik cikke szerint josi-tott három küldöttök által megválasztása.

Kelt a „debreczeni ipar- és kereskedelmi bank” igazgatóságának 1878 febr. 15-kén tar-tott XVI. rendes üléséből.

Az igazgatóság.

Jegyzet. A felügyelő bizottság által meg-vizsgált mérleg, annak jelentése, valamint az igazgatósági évi jelentés, az alapszabályok 55. cikke értelmében 1878. márt. 9-től kezdve az intézet helyiségében megtekinthetöl.

(70) 3—4